

Dramsko delo Jakoba Špicarja

V začetku letošnjega leta, 17. februarja 1970, je umrl v Ljubljani Jakob Špicar (roj. 27. oktobra 1884 v Skočidolu na Koroškem), eden najpopularnejših in najplodovitejših ljudskih dramatikov na Slovenskem. V njegov spomin objavljamo popis dramskih besedil, ki ga je pokojni pisatelj sam sestavil v zadnjih letih svojega življenja.

- 1905. Eno uro sodnik, enodejanka za Koroško.
- 1905. Zmagali smo, enodejanka za Koroško.
- 1907. Miklova Zala, dramatizacija dr. Sketove povesti.
- 1907. Ob meji.
- 1909. Kralj Matjaž, pripovedka, uprizorjena v Dež. gledališču v Ljubljani v režiji H. Nučiča.
- 1910. Razdor, rokopis zgorel pri požaru Narodnega doma v Trstu.
- 1912. Ljubo doma, igrano tudi v Ameriki.
- 1915. Miklavžev dar, mladinska.
- 1916. Izdajalec, dramatizacija Slemenikove povesti.
- 1918. Pogumni Tonček, mladinska.
- 1918. Na Poljani, ljudska drama.
- 1918. Damjanka, alegorija za proslavo ustanovitve Jugoslavije.
- 1919. Dolorosa, nadaljevanje Damjanke.
Patrijoti. Satira.
- 1921. K luči! Alegorija. Knjiga izšla v Kranju.
- 1922. Osvobodjenci. Simbolična satira.
- 1922. Ujedinjenje. Se ni igralo.
- 1923. Domovina, mladinska, objavljena v Sokoliču.
- 1923. Triglav, mlad. pravljica, objavljena v Sokoliču.
- 1925. Spominska plošča, spevoigra. Knjiga izšla v Clevelandu.
- 1925. Davidov greh, biblijska legenda.
- 1926. Zlato tele, komedija.
- 1927. Pater Anzelm, lj. igra.
- 1929. Svetnica, ljudska igra (Vodiška Johanca, se ni igrala).
- 1929. Martin Napuhek, mladinska. Knjiga izšla v Ljubljani.
- 1930. Odločilni možje. Satira na politiko.
- 1931. Martin Krpan. Lutkovna.

*Jakob Špicar kot Franz Moor v Schiller-
jevih »Razbojnikih«*

*Jakob Špicar v Medvedovi igri »Za
pravdo in srce« (Jesenice, z igralko
Copovo)*

- 1931. Domovina kliče. Slavnosten prizor.
- 1931. Kralj ne umre. Prizor.
- 1931. V Korotan! Mladinski prizor, objavljen v mlad. tisku.
- 1932. Gašper v Mojstrani. Lutkovna, izšla v mlad. tisku.
- 1934. Bilštanj in Reberca, dramatizacija povesti »Slednji vitez Reberčan« (Ilavnik).
- 1934. Aslan. Pravljica.
- 1934. Drabosenjak, ljudska igra. Knjiga izšla v Ljubljani.
- 1935. Obsedeni Lojzek. Mladinska. Knjiga izšla v Ljubljani.
- 1935. K radosti in bratstvu! Velika, slavnostna igra za igranje na prostem.
- 1935. Ob grobu in prestolu. Scena, izšla v Sokoliču.
- 1935. Magister Johanes. Historična legenda, obravnava Johanesa Keplerja.
- 1935. Na razpotju. Silvestrska fantazija.
- 1936. Tabor sanja. Mladinska, izšla v Sokoliču.
- 1937. Domovini zdravo! Velika scena za telovadni nastop.
- 1938. Trije kralji, izšla v mladinskem tisku.
- 1938. Vrag jih je vzel. Silvestrska fantazija.
- 1938. Majka Slava. Prizor.
- 1938. Ob 20-letnici. Jubilejna scena za jeseniški sindikat.

„Klub dramatičnih diletantov“ na Proseku

v prizori

dne 26. decembra 1910, (na dan sv. Štefana)

v dvorani „Gospodarskega društva“ na Proseku

MIKLOVO ZALO

zgodovinsko narodno igró v 4 dejanjih in 4 slikah.

Po povesti dr. Janka Siketa spisal J. Spicar. Vodi g. Drag. Starec.

1. Dejanje se vrši na Gradšču v Rožu v bližini Št. Jakoba. — Promena 1. dejanja na prostoru med Serajnikovo in Tresoglavovo hišo.
2. Dejanje. V turskem taloru na beljaškem polju. — Promena drugega dejanja. Zenitovanje z godbo in petjem pri Serajniku.
3. Dejanje. Nad jamo pri Gradšču. — Promena 3. dejanja. Dvorišče na Gradšču, katerega so se polastili Turki.
4. Dejanje. 7 let pozneje. V haremu-turskega sultana. — Promena 4. dejanja. Svatba pri Serajniku.

OSEBE:

Serajnik, pomazan kmet, staršina	g. Ban
Serajnica, njegova žena	g.ča Metelkova
Miško, njun sin	g. Starec
Mika, kmetica	g.ča Martelanceva
Zala, njena hči	g.ča Martelanceva
Zeviter, po domače Tresoglav, lid	g. Čibic
Almira, njegova hči	g.ča Starčeva
Srečo, kmet	g. Klobek
Dacot, kmetov hlapci	g. Janko
Jancz, kmetki sin	g. Husn
Mika, kmetko dekle	g.ča Starčeva
Zalil, kmet v svetili	g. Jovet
Vladi, njegov sin	g. Rusic
Korajman, kmet	g. Rebuli
Matak	g. Ban
Stefan, njegov sin	g. Grdijane
Župnik	g. Brisnik
Butar, kmet v Dolinčah	g. Majovski
Besednjak	g. Fofolja
Iskender pasa, poveljnik turske vojske	g. Pirievce
Sulejman aga	g. Ban
Bahari beg, polobnik	g. Milč
Hosni beg, castnik	g. Benin
Maje	g. Okmar
Hosni, vojla stari	g. Strukelj
Martko, Zalil stric, v turški sinosti	g. Tinber
Serajnikova dekla	g.ča Prdaj
Dražica	g.ča Gustinova
Straznik	g. Turkan

Kmetje, kmetice, fantje, dekleta, gošči, berci, vsi kristjani L. L. d.

Prvo, drugo in tretje dejanje se vrši leta 1478 v Ljubu na Koroskem. Četrto dejanje 7 let kasneje in sicer pri del v Ljubu, tuzni zepi na Koroskem.

Kostume posodi slovensko gledališče v Ljubljani.

Po predstavi se vrši PLES.

Pri predstavi in plesu igra vojaški orkester iz Gorice.

ZAČETEK TOČNO OB 4. POPOLUDNE.

Vstopnina k predstavi 50 stot.; sedeži I. vrste 50 stot., II. vrste 20 stot.

Vstopnina k plesu: gospodje z eno damo 2 K, posamezne dame 80 stot.

PROSEKA ARHIVIRANO

»Miklova Zala« na
Primorskem

- 1938. Praznik dela, scena za Jesenice.
- 1939. K skupni mizi. Prizor, objavljen v Sokoliču.
- 1940. Naš vir. Prizor, objavljen v Sokolski volji.
- 1942. Nmač čez izaro. Koroška spevoigra.
- 1942. Cesarski ukaz. Zgodovinska igra izza časa Jožefa II.
- 1943. Devinska Mara. Romantična pripovedka.
- 1943. Izborna sezija. Komedijska.
- 1943. Zlato iz Jepe. Ljudska pripovedka.
- 1944. Za čast. Ljudska igra.
- 1950. Na pomoč! Gasilska igra.

1950. Ob 80-letnici. Zgodovinska, za jubilej Prvega ljubljanskega Gas. društva.
 1950. Radovljiška revolucija. Zgodovinska igra iz leta 1848.
 1950. Vse na elektriko. Ljudska igra.
 1950. Čarovnica. Pravljica.
 1951. Pod bičem. Slika o izseljevanju na Koroškem.
 1951. Iz starega v novo leto. Silvestrska scena.
 1952. Prijatelji v trpljenju. Prizor za koroško mladino, izšel tam.
 1952. Podvinska Anka. Besedilo za opero.
 1952. Brez pesmi ni življenja. Spevoigra.
 1953. Bela žena. Mladinska.
 1937. Scenarij za film, po naročilu — »Sosedov sin«. Ni prišlo do izvajanja.

FOLKLORNI IN DRUGI PRISPEVKI ZA RADIO

1944. Kres
 Planine
 Semenj
 Terice
 Okrog ženitovanja
 1945. Šartelj in krajčič
 Pust
 Šentjurja jagajo
 Osojski spokornik (dobil pred vojno II. nagrado)
 1951. Vsi sveti.
 1952. Loški gospod
 Skočidolski čebelar
 Zvonovi so se vrnili
 1953. Krst
 Hema Krška
 1954. Dva koroška pesnika
 Na verbe
 1955. Šentjur je pomagal
 1957. Na Višarje.

 (To je povečini oddajal Celovec v slovenski oddaji)

* * *

Od leta 1906 dalje sem dopisoval v koroške časopise od Mira dalje, pozneje pa sploh v napredno slovensko časopisje. V tesni zvezi sem bil z clevelandskim »Proletarcem« in pošiljal prispevke za njegov koledar, dokler ni oblast posegla vmes. Od 1950 sem pošiljal prispevke za koroške publikacije.

Pripomba: Gledališko društvo na Jesenicah, ustanovljeno na mojo pobudo, me je leta 1912 na občnem zboru imenovalo za častnega člana, ker sem vodil tam vse

gledališko delo. Med prvo svetovno vojno sem se preselil v Radovljico, kjer sem bil do izbruha druge vojne ravnatelj napredne Posojilnice. Sodeloval sem pri gradnji Sokolskega doma, bil starosta sokolske župe Kranj in sem vodil sokolsko gledališče, ki je takrat dobivalo obiske z vse Gorenjske. Pri Zvezi kulturnih društev v Ljubljani sem bil med podpredsedniki in referent za gledališče.

Prvi dan po izbruhu druge vojne me je prvega na Gorenjskem prijel Gestapo, pa se mi je le posrečilo, da sem se umaknil v Ljubljano in tako rešil glavo.

L'oeuvre dramatique de Jakob Špicar

Le dramaturge populaire, metteur-en-scène, acteur et organisateur Jakob Špicar (1884—1970) a composé quelques années avant sa mort un aperçu de son oeuvre dramatique. Cet aperçu, fait dans l'ordre chronologique, est publié ici à la place du nécrologue.